మిస్. భారతి బి. ఏ.

శ్రీ పెద్దిభొట్ల సుబ్బరామయ్య

"శైలజకూ సురేష్‌కూ మహా వైభవంగా వివాహం జరిగింది. పెద్దలందరూ వధూవరులను ఆశీర్వదించారు."

ఆఖరివాక్యం చదివి విసుగుతో పుస్తకాన్ని విసిరి కొట్టింది భారతి. లేచినుంచుని చీరె కుచ్చెళ్ళు సవరించుకుని వళ్ళు విరుచుకున్నది. తర్వాత నెమ్మదిగా నడచిపోయి అద్దంలో మొహం చూసుకున్నది. ఒక్కక్షణం తర్వాత మళ్ళీ అద్దాన్ని బల్లమీద ఉంచి కిటికీ పక్కన కుర్చీలో కూర్చున్నది.

కిటికీలోనుంచి తెల్లని చంద్రబింబం కనిపిస్తున్నది. ఎదురింటి ఆవరణలోవున్న కొబ్బరి చెట్ల ఆకులమీద వెన్నెల వెండి మలామా పూస్తున్నది. ఎవడో బిచ్చగాడు ఇంటిముందు నిలబడి ఎంతో సేపటినుంచి కేకలువేసి విసిగిపోయి కదిలి వెళ్ళిపోయాడు. వీధి చివర పెళ్ళివారి ఇంటిలోనుంచి సన్నాయి నాద్యం గాలి విసురుకు ఉండి ఉండి మల్లెపందిరి దులిపినట్టు మనోహరంగా వినవస్తున్నది.

భారతి నిట్టూర్చింది. మొన్నటి రాత్రి ఎనిమిది గంటల వరకూ మిస్ శకుంతలగావున్న తన స్నేహితురాలు— తనకన్నా చిన్నది—ఆపూటనుంచి మిసెస్ శకుంతలా రఘురామ్‌గా మారిపోయింది. మరికొద్ది రోజులలో భర్తతోపాటు భిలాయ్ వెళ్ళిపోతుంది. తర్వాత సంసారం, పిల్లలూ హడావిడిలో పడిపోయి ఎప్పుడైనా సంవత్సరానికో రెండు సంవత్సరాలకో బుద్ధి పుట్టిననాడు మళ్ళీ పుట్టింటికి వస్తుంది కాబోలు!

భారతి కుర్చీలోనుంచి లేచి విసుగ్గా అటూ ఇటూ పచారు చేసింది. గోడమీద ఆమె నీడ చిత్రంగా కదులుతూవుంటే అటే చూస్తూ ఏదో ఆలోచనలోపడి అలా చాలాసేపు పచారు చేస్తూ ఉండిపోయింది. ఆమెకు క్రితం రాత్రి పెళ్ళి వూరేగింపు గుర్తు వచ్చింది. శకుంతల తల్లి దండ్రులు సంపన్నులు. ఆమె వారికి ఒక్కతే ఆడపిల్ల. పైగా వరుడు ఉన్నతోద్యోగి. అందువల్ల వారు డబ్బు విరజిమ్మి ముచ్చటలూ వేడుకలూ ఘనంగా జరిపించారు. ఒక కారును పూర్తిగా పూలతో నింపివేశారు. ముందు యూనిఫారం ధరించిన బ్యాండ్ మేళమూ వెనక సన్నాయి మేళమూ తర్వాత వధూవరులు కూర్చున్నపూల కారూ, దాని వెనుక నెమ్మదిగా నడుస్తున్న బంధువులూ అలా నేత్రపర్వంగా ఆ వూరేగింపు తమ ఇంటిముందుగా సాగిపోతూవుంటే భారతి కన్నులింతలు చేసుకుని రెప్పవెయ్యకుండా చూస్తూ నిలబడింది. ఆ వూరేగింపు తమ ఇంటిని దాటి ఎంతో ముందుకు వెళ్ళి సందుమలుపు తిరిగేవరకూ అలా గుమ్మాని కానుకుని ఆమె కళ్ళార్పకుండా చూస్తూనే ఉండిపోయింది. తర్వాత తలుపులు మూసి లోపలికి వెళ్ళి పక్కమీద వాలి నిద్రపోదామని ఎంత ప్రయత్నం చేసినా ఆమె కళ్ళలో చాలా సేపటివరకూ ఆ మనోహర దృశ్యమే నిలచిపోయింది.

భారతి తన నీడను చూసుకుంటూ పచారు చేస్తున్నదల్లా చటుక్కున ఆగిపోయింది. ఆమె ఎదురుగా గోడమీద ఆమె బి. ఎ. పట్టా వ్రేలాడుతున్నది. ఆమె తండ్రి డిగ్రీ కాయితం రాగానే ముచ్చటపడి దానికి ఫ్రేము కట్టించి గోడకు తగిలించి ఉంచాడు.

భారతి దగ్గరగావెళ్ళి దాన్ని పైనుంచి క్రిందిదాకా చదివింది. తర్వాత కొద్ది క్షణాలు ఆగి మళ్ళీ చదివింది. తన పేరును మళ్ళీ మళ్ళీ చూసుకున్నది. ఆ డిగ్రీ తనకు పద్దెనిమిదోయేట చేతికి వచ్చింది. అంటే అయిదేళ్ల క్రిందటి సంగతి అది. అప్పటికి చదువూ, కాలేజీ, ధ్యాసతప్ప తలకు మరేమీ ఉండేది కాదు. తోటి ఆడపిల్లలతో కాలేజీకివెళ్ళి శ్రద్ధగా పాఠాలు విని నేరుగా ఇంటికి వచ్చేయటం, ఇంటి పనులలో తల్లికి సాయంచేసి మిగిలిన వ్యవధిలో తన పుస్తకాలు ముందు వేసుకుని కూర్చోవటం. అంతేతప్ప కాలేజీ పిల్లలు గుంపులు గుంపులుగా తమ వెనక నడుస్తూ కొందరూ, సైకిళ్లమీద కొందరూ, ఫోజులువేస్తూ వ్యంగ్యంగా మాట్లాడుకుంటూ వస్తూవున్నా పట్టించుకోవడం జరిగేదికాదు. అప్పుడప్పుడు ఆమె తల్లి మాత్రం "ఎదిగిపోయిన పిల్ల నిలా ఎన్నాళ్లని ఇంట్లో ఉంచుకుంటామండీ! ఎక్కడన్నా సంబంధాలు విచారించండీ" అంటూ ఉండేది. అందుకు సమాధానంగా ఆమె తండ్రి నవ్వి వూరుకునేవాడు. తప్పక సమాధానం చెప్పవలసి వచ్చినప్పుడు మాత్ర

"అబ్బ! ఊరుకోవే! దాని పరీక్షలు కాకుండా ఎలాగా? అయిన తర్వాత చూద్దాంలే" అనేవాడు. తర్వాత తన పరీక్షలైపోయాయి. అప్పుడొకరు పెళ్ళి చూపులకు వచ్చారు. చూసుకుని వెళ్ళిపోయారు. వారి దగ్గరనుంచి వెంటనే ఉత్తరం వచ్చింది. తమ పిల్లవాడు స్కూల్ ఫైనల్ మాత్రమే ప్యాసయినాడనీ, వాడికి బి. ఎ. పిల్లను చేసుకోవటం తమకు ఇష్టంలేదనీ, పిల్ల. బి. ఎ. పరీక్షకు వెళ్ళిందన్న సంగతి తెలియక చూపులకని వచ్చి ఇబ్బంది కలిగించినందులకు క్షమించవలసిందనీ ఉత్తరంలో సారాంశం. తర్వాత ఫలితాలు తెలిశాయి. తాను అన్ని పార్టులలోనూ ప్యాసయింది.....గ్రూపులో సెకండ్ క్లాసు..... మరొక నెల రోజులకు మరొక సంబంధం వచ్చింది. కట్నం విషయంలో తాము తూగలేకపోయారు. మరొక సంబంధం. వరుడు నల్లనివాడు. అతనికి తాను నచ్చలేదట......తర్వాత మరొక సంబంధం......వరుడు ప్లీడరు......అప్పుడు పరిహాసం అనుకుని వెళ్ళిపోయారు......ఆతర్వాత క్రమంగా కాలం గడిచే కొద్దీ 'ఇంత ఈడొచ్చినా పెళ్ళి కాలేదెందుకో.....'' అనే మిషతో సంబంధాల సంఖ్య తగ్గిపోయింది. సంవత్సరం క్రిందట తాను ఉద్యోగంలో చేరినప్పటినుంచీ మచ్చుకైనా ఎవరూ రాలేదు. తండ్రికి వస్తున్న పెన్షన్ రాళ్ళు తప్ప వేరే ఏ ఆదాయమూ లేని తమ ఇంటి పరిస్థితి తాను ఉద్యోగంలో చేరిన తర్వాత వస్తున్న తొంభయి రూపాయలతో కొంచెం కుదుటపడింది.

భారతి జడ ముందుకు వేసుకుని చివరలు విప్పి మళ్లీ అల్లుకుంటూ అటూ ఇటూ తిరగడం ప్రారంభించింది. బల్ల మీద తెల్లని కవరు కనిపించేసరికి వెళ్లి దాన్ని చేతిలోకి తీసుకుంది. ఆ కవరు నాలుగు మూలలా పసుపు పూయబడి ఉంది. లోపల తెల్లని ఆర్టు పేపరుమీద శుభలేఖ. మామయ్య కూతురు. శశి పెళ్లి.....మొన్నరాత్రి ఇక్కడ శకుంతలకు ఏ ముహూర్తంలో పెళ్లి అయిందో సరిగ్గా అదే ముహూర్తానికి వంద మైళ్ళ దూరంలో మామయ్యగారి ఇంట్లో శశి పెళ్లికూడా జరిగి ఉంటుంది. మిస్ శశి......మిసెస్ శశీ రామచంద్రమూర్తిగా మారిపోయింది. పధ్నాలుగేళ్ల శశి......పోయిన సంవత్సరం ఇక్కడికి వచ్చినప్పుడు తన చిన్న చెల్లెలులా తిరిగిన శశి పెళ్ళికూతురై గృహిణి అయింది!

భారతి కవరు మళ్లా బల్లమీద పడేసి తల్లిని తలుచుకుంది. శశి పెళ్లి శుభలేఖ రాగానే ముందు తమందరమూ బయలుదేరి వెళ్లాలని అన్నదామె తల్లి. భారతి ఒక్క క్షణం ఆగి తల వూపుతూ 'నేను రానులే అమ్మా!' అన్నది. ఆమె ఆశ్చర్యపోయి "అదేమిటె మా తల్లీ, అలా అంటావు? వాళ్లేమైనా మనకు పరాయివాళ్ళా? శశి పెళ్లికి వెళ్లకపోవటం ఏమిటి? పైగా నీకు అదంటే అభిమానం కూడా కదా?" అన్నది. భారతి "అదికాదమ్మా......" అంటూ ఏదో చెప్పబోయి మానుకుని చివాలున లేచి వెళ్ళిపోయింది. ఆమె తండ్రి ఆమె మనసు అర్థం చేసుకుని ఏమీ మాట్లాడకుండా కూర్చుండిపోయాడు. తల్లి విసుగుతో "ఏమిటో బాబూ! ఈ పిల్లతో వేగడం కష్టంగానే ఉంది......" అనుకున్నది సహజంగానే. తర్వాత పెళ్లికి తల్లీ తండ్రీ ఇద్దరూ ప్రయాణమై వెడుతూ ఉంటే భారతి "నాన్నా! మామయ్య అడిగితే నాకు సెలవు దొరకలేదని సర్దిచెప్పు......" అన్నది. ఆమె తల్లి "సరేలే అమ్మా! నీకు రావటం కష్టమైనంతమాత్రంలో ఏదో ఒక సాకు చెప్పి తప్పుకోవడం మాకు కష్టమవుతుందా ఏమిటి?" అన్నది. ఆమె అమాయకురాలు. ఒట్టి బోళా మనిషి.....

భారతికి మనస్సు కలుక్కుమన్నది. కళ్ల ఎదురుగా మనసును రంపపు కోత పెట్టే దృశ్యం. తన తల్లిని పెళ్లికి వచ్చిన వారందరూ వంతుల ప్రకారం ఎవరి కెదురయితే వారు కావాలని పలకరిస్తున్నారు. "ఏమమ్మా! పిల్ల పెళ్ళి ఎప్పుడు చేస్తావు?" అని ఒకరూ, "ఎదిగిన ఆడపిల్లను ఇంట్లో ఇంకా ఎలా ఉంచుకున్నావమ్మా? మా లచ్చికి తొమ్మిదోఏడు......నా కప్పుడే కాళ్లక్రింద మంటలు పెట్టినట్టుగా ఉంది. సంబంధాలకోసం మావారు కాలికి బలపాలు కట్టుకు తిరుగుతున్నారంటే నమ్ము......" అని ఒకరూ, "ఎదిగిన పిల్ల గుండెలమీద కుంపటేసుమా......" అని ఒకరూ, "ఏది ఏమయినా పెళ్లి, దాని అచ్చటా ముచ్చటా చిన్నతనంలో చేస్తేనేసుమీ! ఎద్దుల్లాగా ఎదిగాక ఏం పెళ్లిళ్లు? ఏం వేడుకలు?" అని మరొకరూ అంటున్నట్లూ, ఆమె తల్లి ఏ సమాధానమూ చెప్పలేక అవమానంతో ముఖం కందగడ్డకాగా పైకి మాత్రం నవ్వడానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్లూ వూహించుకుని భారతి నిలువెల్లా వణికిపోయింది.

తర్వాత ఆమె కాస్సేపు కిటికీ ప్రక్కనే కుర్చీలో కూర్చున్నది. మొదటి ఆట సినిమా వొదిలినట్టున్నారు. వీధిలో గణ గణమని శబ్దంచేస్తూ ఒక రిక్షా వెళ్ళిపోయింది అందులో పసిపిల్లవాణ్ణి వొళ్ళో కూర్చోబెట్టుకుని ఒకామె కూర్చుని ఉంది. ప్రక్కన ఉన్నది భర్త కాబోలు. అతడేదో చెబుతూవుంటే వింటూ ఆమె నవ్వుతున్నది. తర్వాత ఒక ముష్టి మనిషి కేక వేసుకుంటూ నడిచిపోయింది ఆ తర్వాత ఒక్క నిముషంసేపు ఎవరూ వీధిలో కనబడలేదు అంతలో తెల్లని పలుచని చీరె కట్టుకున్న పద్దెనిమిదేళ్ల యువతి, నల్లని సూటు వేసుకున్న

పాతికయేళ్ల యువకుడూ చేతులు పట్టుకుని ఏవేవో కబుర్లు చెప్పుకుంటూ గలగల నవ్వుకుంటూ నడిచిపోయారు

భారతి లేచింది. కిటికీ రెక్కలు రెండూ మూసి వీధి గుమ్మం దగ్గరికి నడిచింది. వీధి తలుపులు రెండూ బార్లగా తీసింది. గదిలోని కాంతి తలుపులు తియ్యగానే రెండు గీతలు గీచినట్టు పంచలో కొంత మేర పడింది అందులో తన నీడ... చలిగాలికి పమిటకొంగు మెడ చుట్టూ చుట్టుకుని ఆమె తన కదలని నీడలను చూసుకుంటూ కొద్ది క్షణాలు నిలబడి పోయింది.

ఎడమవైపు అరుగుమీద అంతవరకూ పడుకుని ఉన్న వ్యక్తి అలికిడి విని తల తిప్పి చూశాడు. అతనికి పంచలో కొంత మేర వెలుగూ, అందులో భారతి నీడా కనిపించి ఉండాలి. భారతి అరుగుమీద ఎవరో ఉండటం గమనించి కూడా 'ఎవరో లేమ్మ' నుకుని వెనుదిరగబోతుండగా ఆ వ్యక్తి త్వరత్వరగా అరుగు దిగివచ్చి "ఏమండీ... విపరీతంగా దాహం వేస్తున్నది. కాసిని మంచినీళ్లిప్పిస్తారా ?" అని అడిగాడు.

భారతి లోపలికి నడిచింది. వంట యింటిలో నుంచి మర చెంబుతో నీళ్ల ఒక గ్లాసూ తీసుకుని చీరె కొంగు మెడ చుట్టూ చుట్టుకుంటూ ముందు గదిలోకి వచ్చేసరికి ఆవ్యక్తి గుమ్మంలో నిలబడి ఉన్నాడు. ఆమె కొద్ది దూరంలో నీళ్ల చెంబు ఉంచగా దాన్ని తీసుకుని నీళ్ల గ్లాసులోకి వంచుకుని అతడు మూడు గ్లాసుల నీళ్లు త్రాగాడు. ఎంతగా దాహంతో బాధపడుతున్నాడో మరి. కన్నెత్తకుండా గడగడ మూడు గ్లాసుల నీళ్లూ త్రాగేసి అప్పుడు త్రేన్చుతూ "పోయె ప్రాణాలు నిలబెట్టినట్లయిందండీ..." అన్నాడు.

భారతి ఇంతసేపూ ప్రతిమలా కదలకుండా నిలబడి పోయి అతన్ని పరిశీలించింది. అతడు తనకు అపరిచితుడు కాడు. ఎప్పుడో ఏ సందర్భంలోనో తా మిద్దరికీ పరిచయం ఉంది. ఎక్కడ ? ఎప్పుడు ?

అతని గడ్డం మాసిఉంది. ధరించివున్న పైజమా చొక్కా కొద్దిగా మాసిఉన్నాయి. మెడలో ఒక ముక్కుపొడి రంగు మఫ్లరు ఉంది. క్రాఫు రేగిఉంది. రైలు ప్రయాణం చేసి వచ్చినవాడిలా ఉన్నాడు. కొంచెం దళసరి అద్దాల కళ్లజోడును ఒక వ్రేలితో సర్దుకుంటూ మరొక చేత్తో నీళ్లచెంబూ, గ్లాసూ ఆమెకు చేరువలో ఉంచి అతడు తలయెత్తి చూశాడు.

అతడు ఉన్నట్టుండి "మీపేరు భారతి కదూ ?" అని అడిగాడు. ఆమె తల వూపింది. కాని అత నెవరో ఆమెకు ఇంకా గుర్తు రాలేదు.

అత డామెను చూసి నవ్వుతూ "నన్ను గుర్తుపట్ట లేదా ? మీతో బి. ఏ. చదువుకున్నాను. నాపేరు విశ్వేశ్వరరావు... 'విశ్వం' అంటూ ఉండేవా రందరూ..." అన్నాడు.

అప్పు డామె గుర్తు తెచ్చుకుని "ఓహో ! అలా చెప్పండి. మీరు బి. ఏ. మొదటి సంవత్సరంలో నాటకంవేసి కాలేజీ ఉత్తమ నటుడుగా వచ్చారు కూడా .... ఇప్పుడు గుర్తు వచ్చింది." అన్నది.

అతడు నవ్వి "అందుకే బి. ఏ. పరీక్ష చున్నా మట్టింది. అప్పు డందరూ నన్నొక గొప్ప యాక్టరనుకునేవారు అమాట నాముందే అనేవారు కూడా. దానితో కళ్లు నెత్తికెక్కి చదువు ధ్యాస ఒదిలి పరీక్షలు చెడగొట్టుకున్నాను" అన్నాడు.

భారతి కుర్చీ కొంచెం పక్కకు జరిపి "ఇలా కూర్చోండి" అన్నది. అక్కడ ఒకే కుర్చీ ఉండటంతో సందేహిస్తున్న అతన్ని చూసి "ఫరవాలేదు. మీరు కూర్చోండి ... నే నిలా నిలబడి మాట్లాడుతాను అన్నట్టు మీ రిప్పుడేం చేస్తున్నారు ?" అని అడిగింది.

విశ్వం కళ్లజోడు తీసి చొక్కా చివరలతో తుడుస్తూ మెమ్మదిగా "మద్రాసులో ఒక ప్రయివేట్‌కంపెనీలో ఉంటున్నాను. నెలకు రెండువంద లిస్తారు. నా భార్య ఒక స్కూల్లో టీచరు .. ఆమెకు నూట అరవై వస్తాయి" అని చెప్పాడు.

తర్వాత ఒక్క క్షణం ఆగి మళ్లీ "ఈ వూరికి చాల చిత్రపరిస్థితులలో వచ్చి చిక్కుపడిపోయాను" అంటూ జేబులోనుంచి ఒక ఉత్తరం తీసి "చూడండి. 'నవకళా పరిషత్తు' అనే నాటకసమాజం ఉందిట. యీవూళ్లో. వారు యీ రాత్రి నేను వ్రాసిన ఒక నాటకం ప్రదర్శిస్తున్నామనీ వీలుచేసుకుని వస్తే ఆనందిస్తామనీ వ్రాశారు. ఆ వ్రాయడం కేవలం మొక్కు తీర్చుకున్నట్టే ఉంది గాని రచయిత తప్పక వచ్చి చూడాలని వా రనుకున్నట్టు తోచడంలేదు. కేవలం ఒక ఉత్తరం వ్రాసి వూరుకున్నారు. ఎంతయినా నాటకం వ్రాసినవాణ్ణి కదా ? ప్రదర్శన ఎలా ఉంటుందో చూద్దామని కోరిక చంపుకోలేక చార్జీలు పెట్టుకుని బయలుదేరి వచ్చేశాను. తీరా స్టేషనులో దిగిన తర్వాత ఆ బాపతు జనాభా ఎవరూ ప్లాట్‌ఫారంమీద కనిపించలేదు. ఇది నాకు కొత్త వూరు. పైగా తెలిసినవా రెవరూ లేరు. వీధులన్నీ గంటన్నర పేటనుంచి తిరిగి తిరిగి యిక్కడికి చేరుకున్నాను" అన్నాడు.

భారతి "మరి మీ భోజనం ...." అంటూవుండగా అతడు అర్థోక్తిలో ఆపి నవ్వుతూ "ఆ దిగు లక్కరలేదు లెండి.... హోటల్లో భోజనం ముగించుకునే వచ్చాను" అని

చెప్పాడు. తర్వాత విడియువడుతూ "మీరు నిలబడే ఉన్నారు" అన్నాడు.

ఆమె "ఫరవాలేదులెండి .... అయితే మీరు నాటకాలు వ్రాస్తూవుంటారా ?" అన్నది.

విశ్వం కళ్ళజోడు తీసి మళ్లీ చొక్కా చివరలతో దాన్ని తుడుస్తూ మెల్లిగా "ఆఁ ! ఏదోలెండి .... ఉబుసు పోకకు తరిక దొరికినప్పుడు ఏదో గిలుకుతూ ఉంటాను. అవి ఏవయినా పత్రికలలో అచ్చయితే యిలాగే నాటక సమాజాల వారు అప్పుడప్పుడు తాము అక్కడ ప్రదర్శిస్తున్నామనీ, యిక్కడ ప్రదర్శిస్తున్నామనీ ఉత్తరాలు వ్రాస్తూ ఉంటారు. సాధారణంగా నేను ఎక్కడికీ వెళ్లను. ఇవాళ వీరు ప్రదర్శిస్తున్నామని వ్రాసిన యీ నాటకం నాకు చాలా యిష్టం.. దాన్ని చాలా కష్టపడి వ్రాశాను. నేను. అందుకే అది ఎలా ఉంటుందో చూడాలని కోరిక ఆగక యిలా బయల్దేరి వచ్చేశాను" అని చెప్పాడు.

భారతి నవ్వి "బహుశా వాళ్ళు కేవలం ఫార్మల్‌గా ఒక ఉత్తరం వ్రాసి పడేసి ఉంటారు 'మీరు అంతదూరం నుంచి రాబోయారా ?' అని అనుకుని ఉంటారు. ఆ ఉత్తరం నమ్ముకుని మీరు వచ్చేశారు.... అన్నట్టు మనం చదువుకునే రోజుల్లో ఫైనలియర్‌లో గోపాలరావనే ఆయన ఉండేవాడు. గుర్తుందా మీకు ? ఆ రోజుల్లో ఆయన పద్యాలూ, కథలూ వ్రాస్తూ ఉండేవాడు కొన్ని పత్రికలలో అచ్చవుతూ ఉండేవి కూడా. ఈమధ్య ఆయన పేరే కనిపించడంలేదు" అన్నది.

విశ్వం గుర్తు తెచ్చుకుని నవ్వి "ఓహో ! మా గోపాలం మాటేనా మీరు చెప్పేది ? వాడు మన క్లాస్‌మేట్ మాత్రమే కాక మా రూమ్‌మేట్ కూడా. మీరు చెప్పినట్లు ఆ రోజుల్లో వాడు కథలు మంచివే వ్రాసేవాడు. వాడికిప్పుడు పెళ్లయింది .... ఇద్దరు పిల్లలు కూడా ననుకుంటాను. వాడిప్పుడు రైల్వేలో గార్డు .... ఒకసారి ఎక్కడో కనిపించాడు కూడా. ఆ డ్యూటీతోనే వాడి కాలం వెళ్లమారిపోతున్నది. ఇక కవిత్వమూ, కథలూ ఎక్కడ ?' అన్నిటికీ ఒక్క నమస్కారం పెట్టి నూరుకున్నాన" ని చెప్పాడు... పాపం ..." అన్నాడు.

భారతి నవ్వి వూరుకున్నది. విశ్వం ఒక్క క్షణం ఆగి "అన్నట్టు మా విషయాలన్ని రాబట్టారు కాని, మీ సంగతు లేవీ చెప్పారుకాదు. మీకు పెళ్లి అయిందా ? పిల్లలా ?" అని అడిగాడు.

భారతి చీరచెంగు వెడచుట్టూ లాక్కుంటూ "నాలుగేళ్లయిందండీ .... యింకా పిల్లా పీచూ లేరు .. . వారు యిక్కడొక దినపత్రికలో సబ్ ఎడిటర్‌గా ఉంటున్నారు. ఇవాళ వారికి నైట్‌డ్యూటీ .... పొద్దున ఎనిమిది గంటలకు గాని రారు. మా అత్తగారు పెద్దది. జబ్బుమనిషి .... లోపల గదిలో పడుకుని ఉందిప్పుడు. ఆవిడ పెందరాళే నిద్రపోతారు...." అన్నది.

విశ్వం సర్దుకుని కూర్చుని నుదుటిలో మఫ్లర్ పొగులు లాగుతూ అన్నాడు, "ఏమిటోనండీ.... ఆ చదువుకునే రోజుల నాటి జీవితం మళ్లీ రాదు ... అప్పుడు ఏ బరువులూ, బాధ్యతలూ లేకుండా హాయిగా స్వతంత్రంగా ఉండేవాళ్లం .... అన్నట్టు మీకు మన యింగ్లీషు లెక్చరరు గిరీశంగారు గుర్తున్నారా ? ఆయన అమెరికా వెళ్లాట్ట యీమధ్య .... ఎకనమిక్స్‌లో ఒక నల్లని లావుపాటి లెక్చరరుండేవాడు .... ఆయన పేరు గుర్తురావడంలేదు.... ఆయన సముద్ర స్నానానికి వెళ్లి మునిగి చచ్చిపోయాడు."

భారతి ఏమీ మాట్లాడలేదు. విశ్వం మెల్లిగా "మీతో కలిసి కాలేజీకి వస్తూవుండేది కోమలి .... ఇప్పుడెక్కడుంది ?' అని అడిగాడు.

భారతి కదిలింది. లోపలి గదిలోకి నడుస్తూ "మీకు తెలీదా ? ఆ అమ్మాయికి రెండేళ్ల క్రిందట పెళ్లయింది. కాని, మూడు నాలుగు నెలల క్రిందటనే నేనొక విషయం విన్నాను...." అన్నది. ఆమెకు అన్ని విషయాలూ గుర్తు వచ్చాయి. కాలేజీలో చివరి సంవత్సరంలో ఈ విశ్వం, ఆ కోమలి అనబడే పిల్లను ఎన్నోవిధాలుగా బాధపెట్టాడు. ఆపిల్ల కుందనపు బొమ్మలా ఉండేది. సన్నగా, తెల్లగా నడయాడుతున్న వెన్నెల తీగలా ఉండేది. మెత్తగా మధురంగా మాట్లాడేది ఆపిల్ల. నితడు ప్రేమించాడుట.... ఆలా అని ఉత్తరాలు వ్రాశాడు. వెంటబడి గోల చేశాడు. పలుగురిలో అప్రతిష్ఠపాలు చేశాడు. ఇప్పుడా దీనురాలిని గురించి వాకబు చేస్తున్నాడు. ఇతనికేం ? మహారాజులాగా పెళ్లిచేసుకుని మంచి ఉద్యోగం చేస్తూ సుఖపడుతున్నాడు. పాపం ! ఆ అమ్మాయి గతి చూడరాదూ, ఏమయిందో !

ఒక్క క్షణం ఆగి లోపలినుంచే పెద్దగా "ఆమె ఆత్మహత్య చేసుకుందని విన్నాను. ఎందుకో మరి ...." అన్నది. ఆ మాటలు అని కొద్దిక్షణా లాగి ముందు గదిలోకి వచ్చింది. విశ్వం కుర్చీలో దిగాలు పడినట్టు కూర్చుని ఉన్నాడు. అతని చేతిలో కళ్ళజోడున్నది. కళ్లలో ఎక్కడో నీటి పొర ఒకటి దీపపు వెలుగులో తళుక్కుమన్నది. ఒక్క నిముషం తర్వాత విశ్వం సర్దుకుని కూర్చుని మళ్లీ కళ్లజోడు తుడుచుకున్నాడు. ఏమీ మాట్లాడలేదు.

బల్లమీది అలారం గడియారం టిక్కు టిక్కు మంటున్నది. చుట్టుపక్కల అంతా ప్రశాంతంగా నిశ్శబ్దంగా ఉంది. చల్లని గాలి తెరలు తెరలుగా వీస్తున్నది.

భారతి మళ్లీ "కోమలి ఎంత మంచి కథలు వ్రాసేదో తెలుసా ? ఎన్నోసార్లు పత్రికలలో ఆమె వ్రాసిన కథలు చదివాను. అన్నీ కొత్త కొత్త కథలు .... ఆమెను నేనెప్పుడూ మళ్లీ కలుసుకోలేదనుకోండి ... అయినా ఆమె పేరుతో అచ్చయిన ప్రతి కథనూ నేను మళ్లీ మళ్లీ చదివాను. ఎన్నో సార్లు ఆమెకు ఉత్తరాలు వ్రాద్దామనుకున్నాను కాని ఆమె అడ్రసు తెలియలేదు. అయినా నాలుగైదుసార్లు పత్రికల వారికి ఉత్తరాలు వ్రాసి రీడైరెక్టు చేయమని కోరాను. వారలా చేసే ఉంటారు. అయినా నాకు సమాధానం రాలేదు. ఎందు చేతనో మరి" అంటూ ఆగి మళ్లీ "పైగా మరొక విచిత్రం ఏమిటంటే ఆమె వ్రాసిన ప్రతి కథలోనూ ఏదో ఒక పాత్ర ఆత్మహత్య చేసుకుంటుంది. ఒక్కొక్క కథలో ఒక్కొక్క పాత్ర ఒక్కొక్క పద్ధతిలో ఆత్మహత్య చేసుకుంటుందన్నమాట ఒక కథలో నాయకుడు రైలు క్రింద పడి ఆత్మహత్య చేసు కున్నాడనుకోండి. మరో కథలో మరో అమ్మాయి ఉరిపోసుకు చచ్చిపోతుంది .... మరో కథలో వంటినిండా కిరసనాయిలు పోసుకుని నిప్పంటించుకోవడం .... అలా అన్నమాట...." అన్నది.

విశ్వం ఉదాసీనంగా నవ్వి వూరుకున్నాడు. భారతి మళ్లా ఏమీ మాట్లాడలేదు. క్రమంగా నిముషాలు గడుస్తున్నాయి సెకండ్లముల్లు టిక్కుటిక్కుమని ధ్వని చేస్తూ నిర్విరామంగా ముందుకు పరుగెత్తి పోతున్నది.

భారతికి నిద్ర వస్తున్నది. ఆమె లేచి "మీరు ఈ గదిలో పడుకోండి నేను వెనకవైపు మా అత్తగారి గదిలో పడు కుంటాను" అన్నది.

విశ్వం "మీకు యిబ్బంది కలిగిస్తున్నట్టున్నాను. ఓ చాప యిస్తే చాలు యిలా పరుచుకుని పడుకుంటాను" అన్నాడు.

భారతి చాప పరిచి ఒక దిండు వేసి ముందు తలుపు గడియవేసి లోపలికి వెళ్లబోతూ "మళ్లీ మీకు దాహ మవుతుం దేమో, యీ నీళ్లచెంబు ఇక్కడే ఉంచుతున్నాను" అని చెప్పింది విశ్వం చాపమీద కూర్చునిఉండి తల వూపాడు.

మరొక పావుగంట తర్వాత భారతి లోపలికి గదిలో వెచ్చగా దుప్పటిలో ముడుచుకు పడుకుని ఉంది. తాను ఒంటరి గానే ఉన్నప్పటికీ యిప్పుడు ఏ భయమూ లేదు. తాను కల్పించిన అత్తగారి పాత్ర యిప్పుడు తనకు రక్షణ యిస్తుంది. హాయిగా నిశ్చింతగా నిర్భయంగా నిద్రపోవచ్చు ... ఆమె కూడా మాగన్నుగా నిద్రపడుతున్నది.

నిద్రలో పంచరంగుల కల.... విశాలమైన ఆవరణలో వెనకగా ముచ్చటైన యిల్లు .... ఆవరణ నిండా రంగురంగుల పూలచెట్లు .... నేలమీద ఒత్తుగా అందంగా పట్టుపరచి పెరిగి ఉన్న మృదువైన పచ్చిక .... దానిమీద ఖరీదైన తివాచీ పరచు కుని కూర్చుని తాను ఏదో చదువుకుంటున్నది. ఆమె భర్త పక్కనే పల్లికిలా పడుకుని గుండెలమీద రెండేళ్ల పసివాణ్ణి కూర్చోబెట్టుకుని ఆడిస్తున్నాడు. తాను చదవటం ఆపి తల పైకెత్తి చూసేసరికి ఆకాశంలో రంగు రంగుల ఇంద్ర ధనుస్సు....పసిపిల్లలా కువకువలాడుతూ భర్తను చేత్తో తట్టి 'అదుగో .... అటు చూడండి ..." అన్నది తాను.

దాని వెంటనే మరొక కల.... దిగంతాలను ముంచేస్తూ హోరు చేస్తున్నది. సముద్రం. తెల్లని వెండి పళ్లెంలా వెలుగులను చిమ్ముతున్న చంద్రబింబం ఆ అనంత జలరాశికి చిత్ర విచిత్రమైన రంగులను వేస్తున్నది. తీరాన తామిద్దరూ ఎన్నో జన్మలనాటి ఏవేవో కబుర్లు చెప్పుకుంటూ అటూ యిటూ తిరుగుతున్నారు.

ఆ తర్వాత కూడా అదే తరహా కలలు భారతికి బోలెడు వచ్చాయి. అయితే తెల్లవారి మెలకువ వచ్చిన తర్వాత అవి అన్నీ గుర్తు లేవు. మొదటి రెండు కలలూ మాత్రం ఎన్నాళ్లకూ మరపురానంత గాఢంగా మనస్సుకు హత్తుకుపోయాయి.

ఆమె లేచి కొనగోళ్లతో తల సవరించుకుంటూ ముందు గది గుమ్మం దగ్గరకూ వచ్చి చూసేసరికి విశ్వం ఇంకా నిద్ర పోతూనే ఉన్నాడు. అతని కళ్లజోడు కుర్చీమీద ఉంది.

భారతి తనలో తాను నవ్వుకుని లోపలికి వెళ్లి పన్ను లలో నిమగ్నమైపోయింది. కాఫీ కుంపటి వెలిగించి నీళ్లు పడేసి ముఖం కడుక్కునేసరికి ఎండ వచ్చింది. నీళ్లు దింపి కాఫీపొడి వేసి పాలగిన్నెను కుంపటిలో ఉంచి ముందు గదిలోకి వెళ్లి చూసింది. విశ్వం అప్పుడే లేచాడు కాబోలు. కళ్లజోడు తడివి తీసుకుని మొహానికి తగిలించుకున్నాడు. ముందు ఆమెను చూసి నవ్వి తర్వాత టేబిల్‌మీది గడియారంవైపు చూపులు తిప్పి "అరె .... చాలా టైమయిపోయిందే .... నాకు ఎనిమిది గంటలకు బండి .... " అన్నాడు.

భారతి నీళ్లచెంబూ పళ్లపొడీ ముందు గదిలోకి తెచ్చి ఉంచి "ఇంకా వ్యవధి ఉందిలెండి .... మొహం కడుక్కుని కాఫీ తీసుకుని వెడుదురుగాని ...." అన్నది.

అతడు కళ్లజోడు మళ్లీ కుర్చీమీద ఉంచి పళ్లపొడి కొద్దిగా చేతిలో వేసుకుని నీళ్లచెంబు తీసుకుని వెళ్లి అరుగు మీద కూర్చుని ముఖప్రక్షాళనం ప్రారంభించాడు.

భారతి కాఫీ కలిపి తాను తాగి అతనికోసం కప్పులో పోసి సిద్ధంగా ఉంచి తనలో తాను "మరి ... అత్తగారికో కాఫీ .... పాపం అసలే జబ్బుమనిషి.... పైగా పెద్దతనం కూడా" అనుకుని నవ్వుకుంది. తర్వాత "ఎనిమిది గంటలకు శ్రీవారు వస్తారుగా. అప్పటికి సిద్ధంగా కాఫీ ఫ్లాస్కులో ఉంచవద్దూ" అనుకుని మళ్లీ నవ్వుకుంది.

విశ్వం మాసిన చేతి రుమాలుతో మొహం తుడుచుకుని కళ్లజోడు పెట్టుకుని కుర్చీలో కూర్చుని ఉన్నాడు. భారతి కొంగు మెడచుట్టూ చుట్టుకుని కాఫీ తెచ్చి అతని చేరువలో ఉంచి "తీసుకోండి" అన్నది. అతడు బిడియపడుతూనే కప్పు చేతిలోకి తీసుకున్నాడు. తర్వాత ఒక్కసారి కాఫీ చప్పరించి తల పైకెత్తి చూసి "మరి .... కాఫీ మీకో ?" అన్నాడు.

"నే నిప్పుడు తాగనులెండి.... ఎనిమిది దాటిన తర్వాత వారు డ్యూటి నుంచి వస్తారు. అప్పు డిద్దరమూ ఒక్కసారే తాగుతాము. ఏమిటో ! ఇన్నేళ్లనుంచీ అలాగే అలవాటయి పోయింది.... మా అత్తగారికి యిప్పుడే యిచ్చి వచ్చాను ..." అని చెప్పింది భారతి. మళ్లీ పమిటచెంగు మెడచుట్టూ లాక్కుంటూ పైగా ఒక్క క్షణం ఆగి "మీరు ఎనిమిది గంటల బండికే వెళ్లిపోవా లంటున్నారు. లేకపోతే ఆయన రాగానే పరిచయం చేద్దును" అన్నది.

విశ్వం ఖాళీకప్పు క్రింద ఉంచుతూ "ఆఁ ! ఎందుకు లెద్దురూ .... ఇప్పటికే మీకు చాలా యిబ్బంది కలిగించాను. ఇక సెలవు తీసుకుంటాను" అంటూ లేచాడు. జేబులో చెయ్యి పెట్టి కొని చిల్లర రూపాయినోట్లు యివతలికి తీసి లెక్క పెట్టుకుని 'చాలు' అని గొణుక్కున్నాడు. తర్వాత చేతులు జోడించి 'సెలవు' అన్నాడు. ఆమె కూడా తల వూపుతూ చేతులు జోడించింది.

అతడు నెమ్మదిగా అడుగులువేస్తూ వీధి వాకిలదాకా వెళ్లి ఎందుకో ఒక్క క్షణం నిలబడిపోయాడు. భారతికి అనుమానం వేసింది. అతడు తనను గురించి తాను కల్పించి చెప్పినమాట నమ్మినట్టు నిదర్శనం ఏమిటి ? వెనుదిరిగి వచ్చి "ఎందుకలా లన్ని అబద్ధాలు చెప్పారు ? నేనంత నమ్మదగని వాణ్ణి దుర్మార్గుణ్ణి అనుకున్నారా ?" అని అడుగుత డేమో! ఒకవేళ నిజంగా అలా అడిగితే ఏం చెప్పాలో తోచలే దామెకు.

విశ్వం వెనుదిరిగి ఆమెవంక చూశాడు. అతని కళ్లు నీళ్లతో నిండుతున్నాయి. అతడు ఒక్క అడుగు ముందుకు వేసి ఆర్ద్రస్వరంతో "ఈ దిక్కులేని వూళ్లో నన్ను సోదరిలా ఆదరించారు మీరు. మీకు నన్ను గురించి అంతా నిజమె చెప్పడం ముఖ్యమనిపిస్తున్నది. ఇన్నేళ్లుగా ఎందరి దగ్గరో ఎన్నో అబద్ధాలు చెప్పాను. ఎంతోమందిని కేవలం మాటలు చెప్పి మోసం చేశాను. కాని మీ దగ్గర అలా చేయలేక పోతున్నా నెందుకో ! మీరు నన్ను ఆదరించడమే గాక కోమలిని గురించిన సమాచారం అందించి పుణ్యం కట్టుకున్నారు. నేనూ, మా ఆవిడా ఉద్యోగాలు చేస్తున్నామని చెప్పానుకదూ ! అది అబద్ధం. నా కసలు పెళ్లికాలేదు. నేను చేసుకోలేదు. కోమలికి నేను ద్రోహం చేశా ననిపించింది. ఆమెను నేను మనసారా ప్రేమించాను. అది వాస్తవం. ఆమె ప్రేమను కూడా పొందాను. కాని అదే నా దౌర్భాగ్యం. అనేక కారణాల మూలంగా ఆమెను మాత్రం పొందలేకపోయాను. ఆమెకు పెళ్లి అయిందనీ, ఆత్మహత్య చేసుకుందని మొదటిసారి యిదే నేను వినటం .... నా కింత వరకూ ఆమెను గురించిన ఏ వివరమూ తెలియదు. నమ్మండి" అంటూ ఆగాడు. మళ్లీ తన్ను తాను సంబాళించుకుని "కోమలిని పొందలేని నా బలహీనతకు ప్రాయశ్చిత్తంగా ఆత్మహత్య చేసుకుందా మనుకున్నాను. ఎన్నోసార్లు ప్రయత్నించాను కూడా. కానీ ధైర్యం చాలలేదు. నాకులేని సాహసం కోమలి కున్నది. అందుకే ఆమె అలా దాటిపోయింది. ఆత్మహత్య చేసుకుందా మనిపించినప్పుడల్లా కథ వ్రాసి అందులో నన్నొక పాత్రలో వూహించుకుని ఆ పాత్ర ఆత్మహత్యకు పాల్పడేట్టుచేసి తృప్తి చెందేవాణ్ణి. మీరు కోమలి పేరుతో చదివిన కథలన్నీ నేను వ్రాసినవే. మీ ఉత్తరాలు కూడా నాకు చేరాయి...."

భారతి గుమ్మాని కానుకుని నిలబడి వింటున్నది. అతడు మళ్లీ "నేను చేసే ఉద్యోగం ఏమిటో చెప్పనా ? చాలా సిని మాల్లో యుద్ధ దృశ్యా లుంటాయి చూడండి. రాజులతోపాటు వాటిలో వెనక పోట్లాడుతూ ఉండేందుకు ఎందరో మనుషులు కావలసి వస్తారు. ప్రతి సినిమాలో ఆ సీనులలో రెగ్యులర్‌గా పాల్గొనేవాళ్లలో నే నొకణ్ణి. రోజూ యింతని జీతం యిస్తారు. అదీ నా ఉద్యోగం. ఏదో అలా గడిచిపోతున్నది జీవితం...." అంటూ కళ్లు తుడుచుకుని "ఎందుకో అన్ని వాస్తవ విషయాలు మీముందు మనసు విప్పి చెప్పాలనిపించింది. చెప్పాను. మన్నించండి.... వీటిని మనసులో ఉంచుకోకండి. చక్కగా వివాహం చేసుకుని సుఖంగా ఉన్నారు. మీ మనసులో ఈ క్షుద్ర విషయాలు నింపటం నా అభిమతం కాదు .... సెలవు...." అని గిరుక్కున వెనుదిరిగి పెద్ద పెద్ద అంగలు వేస్తూ వీధిలోకి వెళ్లిపోయాడు.

తెల్లబోయి శిలాప్రతిమలా నిలబడిపోయింది మిస్ భారతి బి. ఏ.